

21 501-34 Raad voor Onderwijs, Jeugd, Cultuur en Sport

Nr. 362 Brief van de staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 29 april 2021

Hierbij bied ik u de geannoteerde agenda van de Onderwijs-, Jeugd-, Cultuur- en Sportraad (OJCS-Raad) aan voor het onderdeel Jeugd, dat op maandag 17 mei plaatsvindt, onder het Portugees voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie.

Op dit moment staat een fysieke OJCS-Raad in Brussel gepland. Indien in mei wordt besloten om - vanwege de beperkende maatregelen in verband met COVID-19 - deze Raad te vervangen door een informele videoconferentie van ministers, worden de Raadsconclusies schriftelijk vastgesteld in het Comité van Permanente Vertegenwoordigers (Coreper).

In de bijlage worden de onderwerpen nader toegelicht en treft u per onderwerp het doel van de Raadsbehandeling, de inhoud van het onderwerp, de inzet van Nederland en een indicatie van het krachtenveld aan. De achtergrond stukken voor het beleidsdebat zijn nog niet uitgebracht, bijgevoegde annotatie bevat de verwachte inzet.

Nederland zal tijdens de Raad worden vertegenwoordigd door de Plaatsvervangend Permanent Vertegenwoordiger, Ambassadeur Ronald van Roeden.

De staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
P. Blokhuis

GEANNOTEEERDE AGENDA OJCS RAAD- JEUGD

Jeugd – Maandag 17 mei

Voor de Jeugdraad staan de volgende onderwerpen geagendeerd:

- Raadsconclusies voor het versterken van de multi-level governance bij het promoten van jeugdparticipatie in besluitvormingsprocessen.
- Beleidsdebat: Een op rechten gebaseerde benadering van beleid voor jongeren

Raadsconclusies: Versterken van de multi-level governance bij het promoten van jeugdparticipatie in besluitvormingsprocessen

Inhoud

De Raadsconclusies voor het versterken van de multi-level governance bij het promoten van jeugdparticipatie in besluitvormingsprocessen sluiten aan op bestaande wetgeving; de EU jeugdstrategie 2019–2027 en het daarin opgenomen EU jeugddoel over participatie; eerder aangenomen Raadsconclusies over betekenisvolle jongerenparticipatie; en de Raadsresolutie over jongeren en democratische betrokkenheid.

De Raadsconclusies benadrukken het belang van betrokkenheid van jongeren en dat zij leren om autonoom en genuanceerd te denken en actieve, betrokken burgers te zijn. In de Raadsconclusies worden lidstaten specifiek uitgenodigd om participatie en vertegenwoordiging van jongeren op alle bestuurlijke niveaus aan te moedigen, waarmee een samenleving inclusiever en veerkrachtiger wordt. Daartoe worden een aantal acties voorgesteld aan lidstaten, zoals het opzetten van duurzame bestuursstructuren of deze transparanter te maken, waardoor jongeren gemakkelijker aan besluitvormingsprocessen kunnen deelnemen. Gesteld wordt dat lidstaten initiatieven kunnen opzetten via jongerenorganisaties en jongerenwerk of onderwijs. Ook wordt verzocht te kijken naar ideeën van jongeren(vertegenwoordigers) zoals voortgekomen uit de EU jongerendialoog.

Aan de Europese Commissie wordt verzocht een peer learning activiteit over jongerenparticipatie te organiseren en de al bestaande EU-jongerenprogramma's Erasmus+ en het Europees Solidariteitskorps en instrumenten zoals Youth Wiki te benutten.

Achtergrond

De bevordering van jongerenparticipatie op alle bestuurlijke lagen is één van de beginselen van de EU-Jeugd Strategie (2019-2027). Deze strategie heeft tot doel de betrokkenheid van jongeren in Europa bij het vormgeven van de samenleving en de politiek te ondersteunen. Met dit in gedachten wordt rekening gehouden met de mening van jongeren via bijvoorbeeld de EU Jeugddialoog en de daarin opgenomen

jeugddoelen. Hierbij is het jeugdgoal 'Ruimte en participatie voor iedereen' in het bijzonder relevant voor de betrokkenheid van jongeren.

Jongerenparticipatie gaat over het hebben en uitoefenen van rechten, kansen, gelijke toegang, ondersteuning en verantwoordelijkheden om deel te nemen en beslissingen te beïnvloeden. En ook om deel te nemen aan acties en activiteiten die bijdragen aan het versterken van een samenleving die gebaseerd is op de waarden van de Europese Unie.

Gesteld wordt dat het belangrijk is hierbij te kijken naar alle zaken die jongeren aangaan, zoals bijvoorbeeld onderwijs en fatsoenlijke banen, duurzame ontwikkeling, huisvesting, klimaatverandering, mensenrechten, gelijkheid en solidariteit tussen de generaties, gendergelijkheid, en de impact van digitalisering.

De Raadsconclusies zijn niet bindend en de aanbevelingen in de tekst moeten vooral gezien worden als uitnodigingen aan lidstaten, de Europese Commissie, jongerenorganisaties en jongerenwerk.

Inzet Nederland

Nederland vindt jongerenparticipatie van alle jongeren van belang, evenals het feit dat jongeren in staat worden gesteld op zinvolle wijze deel te nemen aan beslissingen over zaken die hen aangaan. Mede door de impact van Covid-19 wordt de kwetsbaarheid van jongeren op bijvoorbeeld onderwerpen als bestaanszekerheid en mentale gezondheid gezien. Het is ook daarom belangrijk dat jongeren op alle bestuurslagen goed vertegenwoordigd zijn.

In Nederland worden initiatieven gericht op het vergroten van de jongerenparticipatie op alle niveaus georganiseerd. De inbreng van de Nationale Jeugdraad en diverse maatschappelijke en politieke jongerenorganisaties is zeer waardevol. Omdat jongeren veelal op lokaal niveau participeren, wordt er ook aandacht besteed aan goede communicatie en samenwerking tussen jongereninitiatieven en lokale besluitvormers. Onlangs is de handreiking duurzame jongerenparticipatie 'Naar een structurele dialoog tussen besluitvormers en jongeren' uitgekomen. Deze handreiking helpt en stimuleert gemeenten om snel en effectief aan de slag te gaan met duurzame jongerenparticipatie. Nederland pleit ervoor dat de Raadsconclusies rekening houden met diversiteit in bevoegdheden binnen lidstaten en het subsidiariteits- en proportionaliteitsbeginsel.

Indicatie krachtenveld Raad

Alle lidstaten erkennen het belang van het versterken van de multi-level governance bij het promoten van jeugdparticipatie in besluitvormingsprocessen, en kunnen zich vinden in dit voorstel voor de Raadsconclusies.

Beleidsdebat over een op rechten gebaseerde benadering van beleid voor jongeren

Op het moment van het opstellen van deze geannoteerde agenda is alleen het thema voor het beleidsdebat bekend. Achtergronddocumenten zijn nog niet

ontvangen. Onderstaande betreft de opzet zoals we die hoogstwaarschijnlijk kunnen hanteren.

Doel en Inhoud Raadsbehandeling

Met het beleidsdebat wil het Portugees Voorzitterschap de lidstaten aanmoedigen na te denken over het belang van een op rechten gebaseerde benadering van beleid voor jongeren. Het Portugees Voorzitterschap wil de dialoog voeren over hoe we gelijke en eerlijke kansen kunnen bieden aan alle jongeren en hoe we participatie en betrokkenheid van jongeren kunnen ondersteunen op alle niveaus. Deze benadering heeft betrekking op alle zaken die jongeren aangaan, zoals onderwijs, de arbeidsmarkt, huisvesting, klimaatverandering, (gender)gelijkheid, en de impact van digitalisering.

Het voorzitterschap zal hoogstwaarschijnlijk aangeven dat dit een nationale aangelegenheid is, maar dat hierop vanuit de EU en door onderlinge uitwisseling van ideeën van de lidstaten meerwaarde gecreëerd kan worden.

Het debat zal naar verwachting worden gevoerd aan de hand van discussievragen. Deze zijn nog niet bekend.

Achtergrond

De huidige pandemie heeft ook voor jongeren een grote impact en het is van belang dat jongeren zich ook tijdens en na deze pandemie kunnen ontwikkelen.

Inzet Nederland

Nederland staat positief tegenover op rechten gebaseerd beleid voor jongeren. Waarbij lidstaten voldoende ruimte hebben om invulling te geven aan dit beleid op nationaal niveau.

Nederland acht het van groot belang om de rechten van jongeren te beschermen en te bevorderen en om jongeren te betrekken bij besluitvorming. Dit is ingebed in regulier beleid van departementen en gemeenten.

De huidige pandemie heeft bovendien het belang benadrukt van beleid dat alle jongeren de kans biedt om zich te ontwikkelen, zowel tijdens als na de pandemie. De impact van COVID-19 op de jeugd is groot.

Met jongeren, gemeenten en diverse departementen zijn we een plan aan het ontwikkelen om jongeren ook op de langere termijn perspectief te bieden en zoveel mogelijk te ondersteunen bij de impact van de crisis. Hierbij zal aandacht zijn voor verschillende leefgebieden van jongeren.

Tot slot zal Nederland de suggestie doen om ideeën en voorstellen die raken aan een op rechten gebaseerde benadering van beleid voor jongeren te verbinden aan onder meer de EU jeugdstrategie 2019–2027 en de op 24 maart uitgebrachte EU-Strategie voor de Rechten van het Kind. Een kabinetsappreciatie van genoemde kinderrechtenstrategie kan uw Kamer op korte termijn tegemoet zien.